

Sems Pas Sems ai sürü papimarandi

Pas nda Sems sürü papimarand-ane

¹ Ro Sems-anañi God asu Adükari Sisas Kraisyafandi ratüpuriya-rñhandeimbi. Sudahündi 12 mam+siri Sisasimbo anñhondümbo-rñhindeimbi sihei ngoafi hondühündi bukürühehi mburñhü hifi ngoründüñi anñboadei, siheimboanañi pas nda sürü paparihandüri. Nga karihasi-handür-anei.

*Tñirifombü moatükuni ranai sihei
anñhondümbofe hohoanimo ranahambo
nñinendiñdürimboane*

² Wandafi mamñi, tñirifombü moatükuni siheimbo tüküfeyoani se ranimbo randñhi hohoanimondei: Ranimbo-animbo asu ro hñhifi-hñhifiñdamboyahñi.

³ Nga se yariñhi fiñriñhindi, ranani moatükuni ra sihei anñhondümbofe hohoanimo ranahambo refe hoeifembo-hñdamboane tükefeyo. Rani moatükuni ranana se nñinendiñimboeimbo nñne tñirifo tükefeyo ranahambo moan-ane mbñseiya yahomboane tükefeyondüri.

⁴ Se nñinendiññboadei ngeimbo-animbo asu se diñboado-ndñhehiñimboeimbo asu se nñriñ Godñdi hohoanimo mbonimbo-ndñhümündi.

*Nindou ai diñboado-rñhefimbñi hohoanimo
ra mbonimboaramündu ana, Godimbo
diñbafimbñifiyu-wamboane*

5 Sehündi mami didiboado-rihefimbi fifire ra mbonimboaramundu ana, asu ranimbohündambo Godimbo didibafi-femboane, nga ai ahambo dagadombui. Ai afindi sendeimb-ani, nga nindou didiyeyi ahambo didibafiyeyi arihündi ranaheimbo munquambo nginind-koate sagaduri arandi.

6 Nga nindou ra Godimbo didibafihhi ndaiambui yahu anihondumbo-mbireand-amboane, nga anihondü-mandai mbüsumbui. Nga nindou yimbu hohoanimoyu arandi ai wofhi nimi werinambo semindi ho semindi ho arandi nahurai-ani.

7 Nindou yahurai God ai ahandi hoafi himborindühi ngiri ngörü-moatükuni ahambo dagado.

8 Ai yimbu hohoanimoyu arandi, nga hohoanimo munqu ahandi wofhi nimi nahurai siho siho arandi.

9 Wandafi napokoateimb-ayu ranai hihifi-hihifimbiyu-wamboane, nimboe Godindi himboahü aiana ndüreimbindümbui.

10 Asu nindou napo afindeimbayu ranai hihifi-hihifimbiyu-wamboane, nga hifinambo-ndirümbui. Nindou ranai ana sapo wohi ahuri yaparayo nou mande yahurai ranai-amboa yifindümbui.

11 Sapo hüfhamindi afindi pare kikasowohü ana, wohi ranai yapariyo randühi ahandi ahuri ranai yapariyo hifokoefoendühi asu ahandi yihuru aboedi himbo-mayo ranai-amboani moaruwai-mbofehane. Mare yahurai-animbo nindou sapo napo afindeimbi-mayu

ranai-amboanɪ ahandɪ ratüpurɪ afɪndɪ ra
ratüpurɪnduhü ranambe yɪfɪndümbui.

Nindoumbo refe hoeifembo moatükun-ane

¹² Nindou düdi ai ɲgɪnɪndɪ nɪɲgombo nɪne
tɪɲɪrɪfo ahambo refe hoeifembo tüküfeyoanɪ
ai hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪmbiyu-wamboane. ɲga nindou
ranai refe hoeifembo moatükunɪ ranahambo
tɪtaboanɪ-foareandeimbɪ ana, ai koadürümbo
yangɪrɪ nɪɲgombo hohoanɪmo ra sapo
takɪnɪ nahurai ndemündümbui God horombo
hoafɪmayu süngu. ‘Nindou wambo ɲgusüfo
pararɪhindɪrɪ ranaheimbo ra ndahandürɪ-
mboyahɪ,’ mehu.

¹³ Moaruwai hohoanɪmombo-hündambo mamɪ
moatükunɪ ai ɲgusüfoambe botɪnderanɪ, nindou
mamɪ ranai ɲgɪrɪ hoafɪnduhüya, ‘God ai ranɪ-
moatükunɪ ra ramareand-ane,’ mbüsu, ɲga wantɪ.
ɲga God ai-amboanɪ ɲgɪrɪ nindou ɲgorümbo
moaruwai hohoanɪmo-mbohünda nɪnendeandɪ.

¹⁴ ɲga nindou ranahandɪ fiambe hohoanɪmo
amarondo ranane ai moaruwai hohoanɪmo-
mbohünda ɲgusüfo botɪrerɪ serɪmɪndɪ hohü asu
hohoanɪ hohoanɪmoyu arandɪ.

¹⁵ Ranane asu ahandɪ hohoanɪ hohoanɪmo
ranai nɪmorehɪ ranümbɪ anɪɲgo nahurai-ane.
Ranɪ-süngu nɪmorehɪ ai nɪmorɪ wakarɪmɪndo
nahurai moaruwai hohoanɪmo ra tüküfeyo. Asu
moaruwai hohoanɪmo ai afɪndɪ tüküfendowohü
yɪfɪ hohoanɪmo tüküfe-arandɪ.

¹⁶ Wandafɪ mamɪ, hɪbadɪhümbo. Hohoanɪmo
moaruwai ra sɪheimbo wosɪhoaforɪ hoafɪnda-
ndürɪmboe.

17 Muᅇguambo aboedi asu ndorihoeimbi sairandeimbi moatükuní ra sünambeahíndí makosone. Ape muᅇguambo si nímíndíhani ranai ana raní-moatükuní ra síhefímbo hífína koamafoareandi. Aiana ahandíhoarí ᅇgírí híhírínde sí nahuraindu asu híhírínde nímí nahuraindu ndandí, ᅇga waní. ᅇgírí ahandí hohoanímó ra ᅇgorü süᅇgunde ᅇgorü süᅇgunde ndandí, ᅇga mamí hamínd-ane hohoanímóayu.

18 Ai moaní ahandí hohoanímó yangírí süᅇgu ahandí aníhondü hoafínambo ramareanda síhírí ahandí nímórí tükümehundí. God ai yare hohoanímóyuhüya, ‘Nindou ranai sapo ro muᅇguambo moatükuní nafímaríhandí ranaheimbo weᅇᅇgurühídídí sírímbóyahi mbídíboadei-amboane,’ mehu.

Síhírí Godíndí hoafí hímboríndefí mburíhumbo rasüᅇgundí-humboane

19 Wandafí mamí, se ndanahambo dídíboadonđíhí fífíríndíhíndí. Muᅇguambo se nímehúnou hoafí ra hímborímbo-hündambo nafíndühümündí nímboei. ᅇga asu se awi nímái hoafímbo botíndahi ᅇgíníndí hoafíndeimboyei.

20 ᅇga nindou-yei ᅇgíníndí hohoanímó ranai ana Godíndí aboedi mbumundí hohoanímó ranahambo moai weindahíre randí, ᅇga waní.

21 Ranímbo-hündambo-anímbo muᅇguambo moaruwai hamíndí hohoanímó síhei ᅇᅇsüfoambe afíndí tüküfendürí arandí ra raguanambo-ndíhíndí. ᅇga asu se síheihóarí hímbóarí hoafendühí díᅇᅇgíndühí asu God ai síhei ᅇᅇsüfoambe hoafí mafoareandí ra

ndahümündi, nga sapo hoafi ranai-animbo siheimbo aboedambo-ndearümboe.

²² Asu se hoafi ranahambo himbori yangiri himbori-ndeimboyei, nga wani. Nga se ranahambo himbori-ndeihi asu süngufe amboani süngundhi ngei. Asu se moani himbori yangiri himboraye ana, se sihei fimbo wosihoafori hoafiri-hündühanei.

²³ Nindou mamai ai Godindi hoafi ra moani himbori yangiri himboriyu haya asu rasüngufe-koate-ayu ana, ai ahandi ngusümboari hoehimbo-ambe hoeiareandi nou-ani.

²⁴ Ai ahandi ngusümboari ra türüfoare haya asu süngunambo nimai ahandi ngusümboari ra nüngu-nahuraiyo hoeimareandi ranimbo mitanamündühani.

²⁵ Nga sapo ahinümbi hohoanimo nindoumbo aboedambofembo rawareandi ranai ana mbumundi hamind-ane. Nindou düdi ai rani hohoanimo ranahandi nimindi ra ndore türüfoareandühi ranahambo süngure huhü, ai himboriyuhü mitanemindi-koate-ayu ana, nindou ranahandi hoahoango muñguambo ra God ai didiboado-ndirümbui.

²⁶ Nindou mamai ai rande hohoanimondühüya, roana Godindi hohoanimo süngurithe-rihandeimb-ana, yahuhü asu ai ahandi yafambe ra ndofe kikihemindi-koate-ayu ana, nindou ranai ahandi fimbo wosihoafori hoafiyuhani. Ranana ahandi Godimbo süngufe hohoanimo ra moani fimboane.

²⁷ Godimbo süngufe hohoanimo ra sihefi Apendi himboahü mbumundi asu hütikoate ndahurai-ane: Asühi nimori asu nimorehi

kai ranaheimbo tɪŋɪrɪfo tükündɪfeyoani sɪhefɪ daboadanɪ kɪkɪndɪhu hündɪhumɪndefɪ-mboane. Asu hɪbadɪhumbo, hɪfɪ ndanɪhündambo hohoanɪmo ranai sɪhefɪ ŋgusüfoambe mamɪkarɪ-ndeamunɪmboe.

2

Sɪhɪrɪ munɠuambo nindou ranaheimbo mamɪ sɪmogodɪ hohoanɪmo yanɠɪrɪ hohoanɪmomboane

¹ Wandafɪ mamɪ, se sɪhefɪ Adükarɪ Sisas Krai sapo hɪmboamupuimbo-randeimbɪ-mayu rana-hambo anɪhondümbofe ra kɪkɪhɪ-ndühümündihɪ ana, se ŋgorü nindoumbo ŋgorü süngundɪhi hohoanɪmondeihɪ asu ŋgorü nindoumbo ŋgorü süngundɪhi hohoanɪmo-ndeimboyei.

² Se Godɪmbo hohoanɪmombo fandɪhindanɪ nindou mamɪ gor mɪsɪŋɪ warambe kɪkɪfoare mbura aboedɪ hoearümbɪ sɪheimbo sowanambo ŋguanɪ asu nindou napo-koateyuweimbɪ hoearɪ hɪrɪ hɪrɪyoweimbɪ güdeandeimbɪ ai kameihɪ ŋguanɪ, se ahafanɪmbo mamɪ sɪmogodɪ hohoanɪmo-ndahüpɪrɪ.

³ Se nindou hoearɪ aboedümbɪ-mayu ranahambo hoafɪnda-hündowohü anɪmboya, ‘Karɪhasɪ, se nɪmarɪ fondɪ aboedɪ ranɪ-wamɪ nɪmarɪfɪ,’ mbɪseimboyei, ŋga nindou napo-koateyuweimbɪ ranahambo hoafɪnda-hündowohü anɪmboya, ‘Awi se rühi nɪmbafɪ,’ mbɪsei asu ‘Se ro nɪmarɪhɪ-kɪmɪ worɪfondühɪ nɪmarɪfɪ,’ mbɪseianɪ, ranɪ hohoanɪmo ana moaruwai-ane.

⁴ Se ranɪ hohoanɪmo yarɪhi hohoanɪmoayeɪ ana, asu se nindou ŋgorümbo yɪbobore-randeimbɪmboyahi hehi moanɪ sɪhei moaruwai

hohoanimo mamarondüri-mayo rananimo yangir-anei nindou ranaheimbo ranı yıbobofeyei arıhündi.

⁵ Wandafı mamı, awi se nda hımborındeı! Nindou dıdıyeı ai nindou-yeı hımbuahü napo-koateyeimbı ranaheimbo ana God ai aheimbo ahei anıhondümbofe hohoanimo nafamündümboanı. Ranımoane nindou napombayei nahurai-anei yahuhaya dıbonımayundürı. Nga nindou Godımo ngusüfo pararıhorı ana, ranai God ngınındı hıfandarandı ranambe nıboadeimboyeı ai horombo hoafımareandı süngu.

⁶ Nga se nindou napo-koateyeimbı ranaheimbo amoanıngambo-rıhindürı arıhündi. Nindou napo afındeimbı ranai sıheimbo tıırıfo afındı sahündürühi asu ai sıheimbo papıhoafı sowana kiahı hürıhümündi-hündürı hei arıhündi ra awi se fıfırıhindai?

⁷ Sisas Kraısındı ndürı aboedı safınambo sıheimbo dükarıhindühi Kristen-anei maseı, nga napo afındeimbı ai ndürı ranahambo sısındı hoafırıhi arıhündi.

⁸ God ai sıhefı adükarı bogor-ani asu ranahandı-mayo ahınümbı hohoanimo ra se ranısünguarıhindı ana, ra aboed-ane. Ahınümbı hohoanimo ra Baıborambe yare hoafıyowohü yahoya, 'Sıhafı wandafımo ngusüfo pandowandı sıhafı fımbı ngusüfo parowandı nou,' meho.

⁹ Nga se nindou bodımondambo dıdıboadındıhindühi asu bodımondambo koararıhindürı ana, asu se moaruwai hohoanimo-yeihanei. Rananımo sıheimbo ahınümbı hohoanimo ai

hoafi mbahirihehindeimb-anei mbisi-haya papi-hoafindandürimboe.

¹⁰ Nindou düdi ai Godindi ahinümbi hohoanimo munḡuambo süḡgure arandi, ḡga mamı yangiri mbahirarihendi ranana ai hüti-ani. Ai nindou munḡuambo ahinümbi hohoanimo mbahirarihendi nahurai-ani.

¹¹ ḡga God Baiborambe hoafiyuhü yahuya, 'Se nımorehi nindowenihümbi himindipoani,' mehu. Asükaiyu hoafiyuhü yahuya, 'Se nindou hıfokoefepoani,' mehu. Se nımorehi nindowenihümbi himindikoate-yafühi asu nindumbo hıfokoararowandi ana, rananımbı se ahinümbi mbahirıhoefeimbı tükundafoamboyafi.

¹² Godindi ahinümbi hohoanimo nindou ranaheimbo aboedambo koarihendürı arandi asu ai aboedi hei arihündı. God ai ahandı ahinümbi hohoanimo rananımbı nindou ranaheimbo yıbobondeandühı. Ranımayowamboane se ranımoatükunı randıhi asu hoafindei ndühündı ahinümbi hohoanimo ranısimogodühı.

¹³ God ai nindumbo yıbobondeandühı ḡgiriı sapo nindou amboawiyeyi yaho hohoanımokoate-mayu ranahambo simborı amboawi mbüsündo, ḡga wanı. ḡga nindou düdi ai amboawi hoafümbı-mayu rananımbı ahandı amboawi yaho hohoanımı ranı Godındı yıbobofe ranam-beahındı awı aboedambo-ndıfımbı.

Anıhondümbıfofe hohoanımı ra aboedi hohoanımı ratüpurıfıhi pefekoate-ayo ana, ḡgiriı aboedındo

14 Wandafi mamî, nindou mamî ai hoafînduhüya ‘Roana Godîmbo anîhondümborîheandeimb-anahî’ ehu, nga moai didîboadore hohoanîmoyu randî. Nindou ra moanane anîhondümboreandî, nga ahandî ranî anîhondümbofe hohoanîmo ranai aboedambo-manderîyo? Nga wanî.

15-16 Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbi wandafi ngorü hoearî-koateyoweimbi asu sesi-koateyoweimbi nîngoanî se yaro hoafîyafîndowohüya, ‘Karîhasî, se aboedî nîmbafî. Se hoearî güdowanda sîhafî fi hüfîndowanî asu sesi-dowadîfi,’ asafîndo ana, ahambo ranî-moatükunî ra segodokoate-yafühî yaro hoafayafîndo ra ahambo nüngunde mafandîhera?

17 Anîhondümbofe hohoanîmo ranî amboanî mare yahurai-ane. Anîhondümbofe hohoanîmo ranai aboedî ratüpurî-koate ranambo moanane.

18 Nga asu nindou ngorü ai yare hoafîyuhüya, ‘Nindou ngorü ai anîhondümbore-randeimb-ani, asu nindou ngorü ai aboedî ratüpurîyurandeimb-ani,’ ehu. Nga asu ro randîhe hoafîndahüh-anîmboya, ‘Se anîhondümboroandeimb-anafî, nga aboedî ratüpurî ratüpurî-koateayafî ana, nüngundo wambo sîhafî anîhondümbofe ra nafuimandafa? Nga ro Godîndî ratüpurî ratüpurî-ndamboyahî, nga ranambo ro sîhambo wandî anîhondümbofe nafuinda-hanîmboyahî,’ asahî.

19 Se moanî mamî God ranî yangîrî anüngu ranahambo anîhondümborîhorîmboanei. I, ranî-moatükunî ra aboed-anesî, nga moaruwai nendî amboanî ahambo yarîhorî anîhondümborî-

rihori mburihü asu ai yihimboyeih
hihamindaraye.

20 Hohoanimo-koate nindou-anafi!
Anihondümbafe hohoanimo ra aboedi ratüpur
ratüpur-koateayo ana, ra moan-ane. Se ra
fifrowandai? Awi sihambo ro nafuindi-
haninimboyah.

21 Nüngureamboyu sihefi amoa Abraham
ai Godindi himboahü nindou moani aboedi
mbumundi hamindi manüngu-a? Ai Godindi
hoafi süngureandühi fondi-wami ahandi niori
Aisak ranahambo Godimbohünda hifokoariri
maserügudo ranimboyu God ai ahambo seana
nindou mbumund-anafi mehundo, rani ratüpur
aboedi ahandi ranimbo wambo.

22 Se ranimbo didiboadondo hohoanimondafi.
Sapo Abrahamindi anihondümbafe ra ahandi
aboedi ratüpur hohoanimo rani-di-boyo
mamambere haya ratüpurimayo ho. Ahandi
anihondümbafe hohoanimo ra ahandi aboedi
ratüpur rani-sünguyo moani aboedi hamindi
tüküme feyo.

23 Baibor-ambe yare hoafiyowohü yahoya,
'Abraham ai Godimbo anihondümba-mariri
ranimboyu asu ahandi anihondümbafe
hohoanimo ranimbohünda God ai ahambo
nindou mbumundi hamind-anafi mehundo,'
meho. Asu 'Abraham ai Godindi ngunind-ani
masahünda,' meho. God ai yare hoafimayu
Abraham ramareandi ranimbo wambo, nga
raninambo süngunambo hoafi ranahandi
nimindi weindah tüküme feyo.

24 Randihi se fifindihindi, nindou ai ahandi
aboedi ratüpur hohoanimo raninambo-animbo

God ai ahamboya, ‘se nindou aboedi mbumund-anafi’ mbüsümbui, nga ahandi anihondümbofe hohoanimo ranimbo yangiri ngiri rande hoafindu.

²⁵ Sapo Rahap, nindowenihiri birabiriyorandeimbi nimorehi amboani yahurai ramefeyoane. Ai Israerihündi türüfoarine fifirinerinandeimbi nindou yimbu ai ahambo-sotükümeFINEANDA sepirimindi worinireapiri haya se-dibo ngörü nafi aboedambo-ndafineandi yahohaya mafarihepiri. Nimorehi ai aboedi ratüpuri ra ramareanda asu God ai ahambo se nindou aboedi mbumund-anafi mehundo.

²⁶ Nga asu sapo nindou fi ranambe yifiafi nimarikoate-ayo ana, yifiyomboane. Mare yahurai-ane anihondümbofe amboani. Anihondümbofe hohoanimo ranai yangorowaniasu aboedi ratüpuri ranai yangorikoate-ayo ana, ranai-amboani yifiyomboane.

3

Hibadihumbo hoafindefimboane

¹ Wandafi mamiri, awi se-ambeahindi afindi safi hoafi yamundife-rambo nindoumbo-ndafu tükündafumboemo. Awi se randu fifirindundi nindou hoafi yamundihu-rihundeimbi sihefimbo-animbo God ai türiboade yibobondeamunümbui.

² Munguambo nindou sihiri ngiri mbumundi hohoanimo maho rani-süngu yangiri ngefi, nga wani. Nga asu nindou mamiri ai nene hoafi hoafayu ranambe moani mbumundi hohoanimo aho rani-süngu hoafayu ana, nindou ranai moani

ndorihoei haya asu ahandi munquambo fi ranahambo ndore hifanda huhani.

³ Hos ai moani sihiri hohoani moayefi ransiungu yangiri sungufembohunda sihiri ain bidifiri ahandi yafambehu safoarihu hinngiri hunduhane fi. Rananimbo asu hosindi yafambe akidou-anesi, nga rananimbo sihiri ahandi fi munqua ndahuminde fi ngembo yefi.

⁴ Asu sip ranahambo amboani se tiri boadihindi. Ai adukari moatukuni hamindiyo hayambo weri afindinambo ragore-ragore randuhanesi, nga moani akidou moatukuni ahandi nduri rada ranambo sip ranahambo koakoranda sapo sip semundu hurandeimbi ai hombo yu nafi howohane.

⁵ Mare sapo shefi teifi ranamboani yahurai-ane. Teifi ra akidou moatukun-anesi, nga asu ai munquambo afindi moatukuni ranahambo watorimbo-randuhiri boriyowohane.

Se fifirihindi, hai akidou ahoro ra hombo porihoi haya adukari nimi napo hai tikiranduhane.

⁶ Sapo shefi teifi ranamboani mare hai yahurai saf-ane. Aiana moaruwai wosihofori hohoani mo ranahandi ngusifoambe tukura pire hayamboane asu shei munquambo fi ranahambo moaruwaimbo-reamboayo. Ranane asu ai shefi fi ranahambo hai hufu nou tiririhenduhi asu shei fi ranai moaruwai hohoani moyo arandi. Hai ranana sapo koadurumbo horoweimbi hai ranini-poedane tukufe arandi.

⁷ Nindou ai munquambo moatukuni hifini ahabodei raniyo, nimumbeahindi ninihondi, ndu,

amoasiri asu siriwarambeahindi buriyeimbi ra yamundihindühi hifandühi marihündi. Hapon-dani amboani rani-moatükun ra randihimboyei.

⁸ Nga nindou mam ai-amboani moai teifi ana hifandandühi kikhiramündü randi, nga wani. Nga teifi ranai moani yare aimbo kiarimboane moaruwai hoafiyoy arandi. Rani-moatükun ranai ana hühütimbü moatükun nindou moaruwaimbore-randeimb-ane.

⁹ Teifi ranamboanefi siri Ape adükarimbo aboed-ani sefi arihundisi, nga nindou God ai nahurai nafimarandi, ranaheimbo siri sihefi teifinambo moaruwai hoafiyefi arihündi.

¹⁰ Sapo yafambe mam rani naf-ane Godimbo aboedife hoafi tükufe asu nindou ngörümbo moaruwaimbofe hoafi tükufe arandi. Wandafi mam, rani-moatükun ranana awi se randifemboe, nga yowan!

¹¹ Apoarindihori hoe mam tükefeyo ranahandambo-hündi ngiri aboedi aparümbi pindo asu hühütimbü pindo ndani, nga wani.

¹² Wandafi mam, hoandasüfo nimindi rani-fih ngiri hangiri hsiindo asu hongoroho nimindi rani-fih ngiri hoandasüfo ranai kündaro, nga wani. Mare yahurai-ane sir apiyoweimbi hoe apoari tükefeyo ranahandambo ngiri aboedi apiyoweimbi tükündifeyo, nga wani.

Aboedi hohanimo ana Godindi-mayo-ane

¹³ Sihei mbusümo se-ambeahindi nindou düdi didiboadore fifirife hohanimoeimbayu-a? Asu nindou yahurai afufuriboadeandühi aboedi hohanimo süngumbireand-amboane, nga rani-

nambo ahandi didiboado-rihefimbi fifirife ra nafuindumbui.

14 Nga asu se shei ngusüfoambe nindou ngorumbo moaruwaimbofe hohoanimo, nginindi-nginindi hohoanimo, asu yiboarukofembo hohoanimo ra nimandiindürani ana, asu se ngiri shei fifirife ranahambo borindei. Asu anihondü hoafi ranahambo ndahümündi pindihi hehi tikai hoafindeimboyei.

15 Yahurai fifirife hohoanimo ranana Godindi-mayo sünambeahindi kosimboyo-poani, nga hifi ndanihündambo yangir-ane. Nindou-yafe moaruwai hohoanimo ranahambo Satan ai hifandarandi.

16 Nga nahanühio nindou ngorumbo moaruwaimbofe hohoanimo asu yiboarukofembo hohoanimo engoro ana, ranihü ana ndofe nimarokoate hohoanimo asu mamikari hohoanimo süngufe ranamboani mare yangorimboane.

17 Nga sapo didiboado-rihefimbi hohoanimo sünambeahindi akoso ranane nda: Weangurühi sürühoeimbi hohoanimo, munguambo wudi hohoanimo, himboari hoafendühi hohoanimo, nindou ngorumbo himborimbo hohoanimo, afindi hipoambo hohoanimo, aboedi ratüpurimbo hohoanimo, simogodühi hohoanimo asu anihondü hondü hohoanimo. Hohoanimo ranane Godindi-mayo makoso-ayo.

18 Afurifembü hohoanimo ra sesi moatükunihari nahurai-ane. Sihiri afurifembü hohoanimo hifindhundan mbumundi hohoanimo tükündifemboe.

4

Nindou düdi ai hifinindi hohoanimo süngufembo hohoanimoayu ana, ai Godindi hürütümb-ani

¹ Dagüdambo tüküfemboyo sihei mbusümo simbori hoafi hohoanimo asu yifiari-yifiari hohoanimo rana? Sihei hohoanji hohoanimo ranai ngusüfoambe nimarimbo ai sihei fiambe simbori-simborayei.

² Se nini-moatükuniyo semindimbo sei hehi hohoanimo-yeihaneisi, nga asu se rani-moatükuni ra moai sahümündi rihündi ranimboane asu se nindou hifokoefembo sei arihündi. Se nini-moatükunimboyo hohoanji rihindühaneisi, nga asu se moai sahümündi, ranimboane asu se nginindi-nginindiyehi yifiariyei arihündi. Se nini-moatükunimboyo semindimbo hohoanimoayei ra se ngiri ndahümündi, nimboe se moai Godimbo rani-moatükuni ranimbo ndawamuni sei hehi didibafiyahindi.

³ Se nini-moatükuniyo semindimbo didibafiyahindani semindikoate-ayei ra sapo se moani mamikarihi didibafimehindi ranimboane. Se semindikoate-ayei ra, sapo sihei fi hihifi-hihifimbohündambo rani-moatükuni semindimboyo hohoanimomayei.

⁴ Se anamindihoandi birabiriyeyimbi nahurai-anei! Nindou düdi ai hifi ndanihündambo nindou-yafe-mayo hohoanimo ranahambo süngufembo hohoanimoayu ana, asu ai Godimbo yiboaruko-riruhani. Awi se moai ranahambo fifirihindiyoy? Nindou düdi ai hifi

ndan+hündambo hohoan+moyeimbi nindou ranahei ṅgunidayu ana, asu ai Godimbo hürütürü-reimbi nindou-ani.

⁵ Baibor-ambe yare hoaf+yowohü yahoya, 'Yi-fiafi God ai sihefi fiambe hi+ṅgi-mareandi ranai ahandi+hoari yangiri yihoefimbo hifandimbo yahomboane,' meho. Awi se rani-moatükun rana-hamboya sisi+ndi moatükun-ane seimboyei?

⁶ Nga God ai afindi moani hipoambo-ramunühi sihefimbo farihemun arandi. Baibor-ambe yare hoaf+yowohü yahoya, 'God ai nindou afindi afindi+yeimbi+ambo koareandürühi asu nindou himboari afurihi-ndeimbi+ambo moani hipoambo-randürühi farihendürü arandi,' meho.

⁷ Ranimbo-hündambo-animbo awi se afufuri-boadihindühi Godindi hoarehi ni+mandei. Satanimbo koandihoran asu ai siheimbo hi+ṅgi+rearü haya fiboembui.

⁸ Se God sowana akimi sühündahindan-animbo asu ai-amboani siheimbo so akimi sühündüfimbui. Moaruwai hohoan+moyei-r+hündeimbi nindou sihei ṅgusüfoambe sürühoeimbi tükümbifeyo-wamboane. Sihei ṅgusüfo ra ndorihi kürühindühi yimbu hohoan+moyei arihündi ra rühi randihi hi+ṅgi+r+hindi.

⁹ Se moaruwai hohoan+momayei ranahambo afindi hohoan+mondeih aranindeih si+rindei ṅgei. Asu sihei tikifümbi hohoanimo maho ra hi+ṅgi+ndihi hehi aranimbo hohoanimo süngu-ndihindühi hi+hi+hi hohoan+momayei ra hi+ṅgi+ndihindühi afindi hohoan+mondei.

¹⁰ Se Adükari+ndi hoarehi yangiri ni+mboeimbo-animbo ahandi hohoan+moayu süngu

süngundi hündan-animbo asu ai siheimbo ndemündündürü botindearümbui.

Sihiri wandafindambo papifi-poani

¹¹ Wandafi mamü, se siheihoari simbori tirifoefiri-ndeimboyei. Nindou düdi ai ahandi wandafi-mayu ranahambo tirifoarirühi asu yiboboariri ana, asu nindou ranai sapo ahinümbi hohoanimo menjoro ranahambo tirifoareandühi yibobo-reandühani. Nga asu raranimbo nindou ranai ahinümbi hohoanimo ranahambo süngure-randeimbü nindouyupoani, nga ai ranahambo türüfoareandühi yibobore-randeimb-ani.

¹² Mamü ai yangir-ani ahinümbi hohoanimo saimbo ra ninimindihiyu haya asu ai yangir-ani fifire yibobore-randeimbayu. Ai yangiri animbo nüne nindou ranaheimbo aboedambonde asu moaruwaimbo-ndeandüri ndambui. Nga asu se ra nindou didiyafi sihafü wandafi-mayu ranahambo yahurai yiboboro aranda?

Sihiri afindi afindimbo-yopoani

¹³ Awi se haponda himboriyei, wambo nindou didiyei sapo yarühi hoafiyehiya, 'Hapo sümbu ana, ngorü ngoafi adükarina ngefi mamü himbanü gedühi kaki semindi ratüpuri ratüpurindefühi, kaki ndahumindefi ndihumboane,' sei arihündi.

¹⁴ Awi se moai fifirihindi sihei fi ranahambo sümbu ninimoatükuni tüküfe-ndürimboayo ra! Sihei ninngo ranana sapo mburüngai siambe moani wosihoaforimbo peyo mbura asu

hüfihamindi-yowohü awararíhoayo nahurai-anendüri.

¹⁵ Se hoafiimboayei ana, ndani süngundíhi hehimbo-animbo hoafindei: Adükari ai ahandíhoari yare hohoanimoayu ana, ra randíhu nimboefimbo nine ratüpurí aho ra ndani süngundíhu raní-süngundíhu ndíhumboyefi, mbísei.

¹⁶ Nga asu se afínd-afíndeihí síheihóari boríyeyi aríhündí. Boríyo hoango hohoanimo ranana sapo moaruwai hamíndí hohoanímomayo-ane.

¹⁷ Se wudípoapondíhi hohoanímondei. Nindou düdi ai aboedí ratüpurí hohoanimo fífíreandí, nga refekoate-ayu ana, nindou ranai moaruwai hohoanimoayu.

5

Napo afíndeimbí-yomondí hoaf-ane

¹ Asu napo afíndeimbí se! Awi hímboríyeyi! Níní-moatükuní tíñírífo afíndí síheimbo tüküfemboayo ranahambo-animbo se afíndí hohoanímondeihí araníhoenambo nímbóeimbo hasíheindei.

² Síhei ñgíníndí napo afíndí ranai ana sümboyomboane. Ranane asu síhei hoearí napo ranamboaní kíðaboarí taparíhümboane.

³ Síhei ñgíníndí napo sapo gor sirfa ranana samiyomboane. Sami ranai síhei kakí napo taparímarandí nou-anímbo asu síhei fi ranamboaní süngunambo sümbondühí sapo hainambo tíkírí arandí nou. Ngírí amítata bídífiranambo si tükündífeyo, nga se ñgíníndí napombo yangírí hohoanímoyeyí gugararíhindí.

4 E! Awi se nda ndor̄hi h̄imbor̄i-yei! Nindou b̄id̄if̄ir̄i ai s̄ihēi n̄umb̄orambe woh̄i t̄upur̄imayēi, ŋga asu se moai aheimbo ran̄i tak̄in̄i kak̄i ndor̄hi sah̄ündür̄i, ŋga se b̄id̄if̄ir̄i d̄ibo masah̄ümündi. Rananei asu nindou ranai s̄ihēi n̄umb̄orambe rat̄upur̄iyeih̄i ses̄i s̄ihēi yimungur̄i mar̄ih̄ünd̄i ranai kak̄i sem̄ind̄imbo hoaf̄imayēi habudi. Asu ahei hoaf̄i ranai Ad̄ükarī mun̄guambo h̄ifanda-randeimb̄i ahand̄i h̄imboah̄ü t̄üküme Feyowa h̄imbor̄imayu.

5 Se h̄if̄i ndan̄ih̄ü n̄imboei-ambe ana, se aboed̄i moat̄ükun̄i ra s̄heimbo t̄üküfeyond̄uran̄i sah̄ümündi hehi ran̄imbo h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄iyeih̄i man̄imboei-ane. Se af̄ind̄i sah̄üsi ar̄ih̄ünd̄i ranan̄imbo se wor̄ind̄i moatei nou fi saf̄indeian̄i ndear̄i ȳif̄imbo ak̄im̄i t̄if̄indahimboyei.

6 Seana ndor̄ihoeimb̄i nindou ai s̄heimbo har̄i sowanambo-fendür̄ikoate-ayēi ranaheimbo pap̄i-hoaf̄ir̄ih̄ündür̄i hehi h̄ifokoar̄i-hindür̄i ar̄ih̄ünd̄i.

*S̄ih̄ef̄imbo n̄imbor̄i t̄ükünd̄ifeyoan̄i
aw̄i s̄ih̄ir̄i moan-ane mb̄isef̄i Ad̄ükarīmbo
h̄imbondef̄imboane*

7 Ran̄imboane wandaf̄i mam̄i, se s̄ihēi ŋgus̄üfoambe ra ŋḡin̄ind̄i ndond̄hi k̄ik̄ih̄ind̄üh̄ümündi hehimbo-an̄imbo n̄in̄i-moat̄ükun̄i t̄ŋ̄r̄ifoyo t̄ükünd̄ifeyoan̄i ra moan-ane mb̄iseih̄ü asu aw̄i se Ad̄ükarī t̄üküfemboayu ranahambo h̄imbondeih̄i n̄imboei. Se sapo nindou n̄umbür̄ira mbura ai aw̄i ses̄i aboed̄i n̄umbür̄i ranambe t̄ükünd̄ifemboe yahuhaya ai h̄imboayu hu ranahambo hoeind̄ihor̄i. Ai moan̄i h̄ifanda huan̄i hoeyo yah̄imoyo rand̄üh̄i ses̄i

ranai nūmbūrī ranambe tūkūfeyoanī asu ai sesī ra asemūndu.

⁸ Rani-sūngumbo-animbo awi se-amboanī moan-ane mbisei hehimbo himbondei. Adūkarīndī tūkūfembo si ra ndeara akīm-ane ranimboane asu awi se sihei hohoanimo ra ŋgīnīndī safī kīkīhīndū-hūmūndi.

⁹ Wandafī mamī, se siheihoarī simborī momorī hoafūrūndeihi ŋīpondei habudimboyei. Nga hībadīhūmbo, God ai siheimbo yībobondearūmbui. Nindou yībobofembo si ranana ndeara tūkūfembo akīmī nafīra-mīndīmboane.

¹⁰ Wandafī mamī, horombo Godīndī hoafī hoafiyomo-rundeimbi ai Adūkarīndī ndūrīnambo wataporīmbo-marundī ranimbo awi se tūrīboadīhindī. Nindou bīdīfīrī ai ahamumbo tīŋīrīfo masahūpura ai awi moan-ane yahomo houmbo manīŋgomo. Tīŋīrīfo yahurai-ambe manīŋgomo nou-animbo asu se-amboanī randīhi ai ramefundī nou nīmboeimbo sūngundīhi ŋgei.

¹¹ Se fīfīrīhindī, nindou dīdīyeyi ai ŋgusūfoambe kīkīmīfoa-rīhindūhī nīne tīŋīrīfo tūkūfeyoanī awi moan-ane seimbī ana, ai ndorīhoeimb-ane sefī arīhundī. Se Sopīndī hoafī sapo ai ŋgusūfo ndore kīkīmīfoare mbura nīne tīŋīrīfo afīndī ahambo-so tūkūmefeyowa ai awi moan-ane yahuhaya manūŋgu ranahambo himborīyahūndo. Ranīyu asu sūngunambo Adūkarī ai ahambo mafarīheirī, ranamboanī se fīfīrīhindī. Nga Adūkarī aiana muŋguambo si aho ra sihefīmbo hīpoambo-reamunūhani.

Sihiri hoafiyowohü Ape nimoamo amaru ra

yaho-poani

¹² Nga wandafi mamî, hohoanîmo nda adûkar-ane, nga se ra süngundîhindî. Se sünambeahîndî ndürî asu hîfîndî ndürî asu ŋgorü moatükunîndî ndürî ŋgîrî dükandîhi anîhondümbö dabarîndahîndî. Se hoafiyeihî, yîni, aseî moanî yîni mbîsei. Asu hoafiyeihî, wanî aseî moanî wanî mbîsei. Rananîmbo asu se sünguna ŋgîrî Godîndî yîbobofe sihî papi-hoafife ranî so tükündahîndî.

Nindou mbumundîndî Godîmbo didîbafîfe ana ŋgînîndane

¹³ Nindou se-yeimbî ŋgorü ai tîŋîrîfoayuyo? Ai Godîmbo didîbafîmbiyu-wamboane. Asu nindou ŋgorü ai hîhîfî-hîhîfayuyo? Ai Godîmbo-anîmbo heîrûnambo moanî kakîsaombürür-amboane.

¹⁴ Nindou se-yeimbî ŋgorü ai anğünümboayuyo? Ai ranîfihî ana sapo Kraisîndî nendî hîfandîru-rundeimbî ranahamumbo-anîmbo hoafînduanî asu ai ahandîfihî werînambo Adûkarîndî ndürînambo Godîmbo didîbafî-mbeyomo-ndamboane.

¹⁵ Nindou ranai Godîmbo anîhondümbö-rüwurühi ro didîbafehundî nda God ai hîmborîndîmbui yahomo houmbo didîbafefundî ana, asu Adûkarî ai nindou ranahambo anğünümbîhündî didîboado-ndirühi botîndirümbui. Asu nindou ranai moaruwai hohoanîmoayu ana, God ai ahandî moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawi mbüsümbui.

¹⁶ Ranîmbo-anîmbo asu se sîhei moaruwai hohoanîmo wandafi mamî-yei hîmboahü weindahî-firîndei ndühündî. Asu God ai sîheimbo didîboadofe-ndürîmbohünda ahambo

sĩmborĩ dĩdĩbafĩfirũndei. Nĩndou mbumundĩ hamĩndĩyumbũ ranahandĩ Godĩmbo dĩdĩbafĩfe ana, ŋgĩnĩndĩ hamĩndĩyo haya nĩndou farĩhai-randeimb-ane.

¹⁷ Eraisa ana nĩndou moanĩ mamĩ sĩhĩrĩ nahuraiyu manũngu. Nĩndou ranai hoekoate-mbayu yehuenũngumbo Godĩmbo ŋgĩnĩndĩ hamĩndĩ dĩdĩbafĩmefiyuwa ŋgĩmĩ hĩmbanĩ asu 6 amoamombo hoekoate-mayo.

¹⁸ Ranĩyu asu sũngunambo Godĩmbo hoe koandĩhoefĩ yahuhaya dĩdĩbafĩ-mefiyuwa sũnambeahĩndĩ hoe ranai peyowohũ asu sesi- napo ranai hoenambo aboedĩ momorĩmayo hĩfĩ ranĩfihĩ.

Nĩndou ai Godĩndĩ hohoanĩmo hĩnĩŋgĩndeambui hoaf-ane

¹⁹ Wandafĩ mamĩ, nĩndou se-yeimbĩ anĩhondũ hohoanĩmo sũngufe ho ra hĩnĩŋgĩre haya moaruwai hohoanĩmoayu ana, asu nĩndou ŋgorũ ai ahambo aboedĩ hohoanĩmo ranĩ sowana serũmũndũ hĩhĩndũfi dũduanĩ, ai aboedĩ hohoanĩmondũmbui.

²⁰ Ŋga se yarĩhi fĩfirĩhindĩ, nĩndou ŋgorũ ai sapo nĩndou moaruwai hohoanĩmoyumbũ ranahambo moaruwai hohoanĩmo ranam-beahĩndĩ hũrarũmũndu ana, nĩndou ranahambo aboedambo-rirũhani, ŋga asu ŋgĩrĩ munguna yĩfĩndu. Ranĩ hohoanĩmo ranĩ-sũngumbo-anĩmbo God ai moaruwai hohoanĩmo afĩndĩ gogorĩndĩhaimbui.

Godꞏndꞏ Hoafi
The New Testament in the Angor language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini

Copyright © 2001 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Angor

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

c500d379-d0cf-5c22-9613-91d7bcc63af3